Call for papers - Mall för abstracts
Forskningsbaserad undervisning – Teori och praktik i samverkan
3 november 2026

Hur en forskningssammanställning om historisk förståelse tas emot och omsätts i praktiken

Tänkt målgrupp: högstadielärare, gymnasielärare, SO-lärare

Namn på presentatörer: Carl-Johan Svensson

Emailadresser till presentatörer: svcj@ju.se

Organisation: Högskolan för lärande och kommunikation

Inledning

Detta projekt undersöker hur Skolforskningsinstitutets forskningssammanställning *Historisk förståelse* tas emot av verksamma högstadielärare och hur inslag ur skriften omsätts i praktiken. Vad händer egentligen när en forskningsöversikt lämnar tryckpressen och möter skolans vardag?

Syfte/forskningsfrågor

Syftet med projektet är att undersöka hur lärare läser, tolkar, värderar skriften *Historisk förståelse* och vad som händer när de omsätter inslag ur den i sin undervisning. Ett sekundärt syfte är också att undersöka hur förutsättningarna för ämnesfortbildning lite mer i allmänhet ser ut och hur denna typ av uppföljande studier kan designas.

Teori (om tillämpligt)

Projektet är inte teoridrivet, men relaterar till forskning om implementering av kunskapsöversikter och professionsutveckling. Centralt är antagandet att mottagande av forskningsbaserat material i hög grad påverkas av organisatoriska strukturer men också lärarnas egna ämnesuppfattningar.

Metod alternativt tillvägagångssätt

Studien bygger på ett explorativt upplägg där två förstelärare i historia läste skriften med uppdraget att dokumentera spontana reaktioner, reflektioner och kritiska iakttagelser. Därefter identifierade de ett inslag ur skriften som de prövade i sin undervisning. Projektledaren genomförde individuella intervjuer, ett fokusgruppssamtal samt uppföljande avstämningar. Materialet består av läsloggar, intervjuer och lärarnas beskrivningar av sina undervisningsförsök.

Resultat eller preliminära resultat

Projektet indikerar att en begränsad kännedom om såväl skriftserien som Skolforskningsinstitutet verkar föreligga. Länkat till detta kan svaga strukturer för ämnesfortbildning noteras, även för förstelärare. Den undersökta skriften har mottagits på delvis olika vis, vilket kan länkas till frågan om hur forskningsrön kan sippra ner till klassrumssituationer. En av lärarna antydde att en konkret lista med tips hade kunnat hjälpa till medan den andra läraren snarare framhöll att skriftens mer abstrakta upplägg – där läraren själv fick möjlighet att anpassa och omsätta inslagen på ett sätt som passade just honom – var en stor fördel. De skilda synsätten tangerar två vitt skilda hållningar kring hur ämnesfortbildning och undervisningsutveckling kan och bör ske.

Omfattningen på abstractet är 300–400 ord, exklusive referenser.